

9 червня — День працівників легкої промисловості

Шановні друзі!

Щиро вітаю Вас з нагоди професійного свята — Дня працівників легкої промисловості. Галузь, яка покликана задовольняти потреби кожного громадянина, посідає помітне місце в економіці, сприяє поліпшенню якості життя населення України. Завдяки Вашій професійній майстерності та наполегливій творчій праці останнім часом відбулися позитивні зміни в роботі підприємств легкої промисловості. Впроваджуються нові технології, нарощується обсяг виробництва, активізується маркетингова робота, розширюється асортимент, підвищується якість продукції та попит на неї.

Немає сумніву, що висококваліфіковані керівники, фахівці та робітники галузі зможуть забезпечити внутрішній ринок України конкурентоспроможними товарами на усі смаки та уподобання.

Їхня копітка, цілеспрямована праця сприятиме зміцненню економіки країни і завжди матиме високий авторитет у населення. Бажаю всім працівникам легкої промисловості наснаги й енергії, нових професійних здобутків. Нехай добро і щедра доля не обминають Вас. Здоров'я Вам та усіх гараздів.

З повагою

Прем'єр-міністр України
Анатолій КІНАХ

З'їзд працівників легкої промисловості України

Напередодні Дня працівників легкої промисловості, 5 червня 2002 р., відбувся з'їзд працівників легкої промисловості України, на якому планувалось обговорити перспективи розвитку галузі.

З'їзд проходив у Києві в залі засідань Федерації профспілок України.

Організатори з'їзду — Українська асоціація підприємств легкої промисловості, ЦК профспілки підприємств текстильної та легкої промисловості за участю Міністерства промислової політики України.

На з'їзд було запрошено роботодавців у галузі легкої промисловості (юридичні та фізичні особи), керівників профспілкових організацій, а також відповідальних працівників центральних органів державної виконавчої влади, керівництво Українського союзу промисловців і підприємців (УСПП).

На жаль, не усі бажані потрапили на з'їзд.

У роботі з'їзду працівників легкої промисловості взяв участь та виступив Прем'єр-міністр України Анатолій КІНАХ.

Доповідь з основного питання, винесеного на обговорення учасників з'їзду,

зробив заступник Державного секретаря Міністерства промислової політики України Олексій ГОЛУБОВ.

Далі цю доповідь наведено у скороченому викладі.

Пріоритетом економічної та соціальної політики в нашій державі сьогодні є створення умов для забезпечення достатнього життєвого рівня населення. Саме інтереси людини знаходяться в центрі уваги проекту нової Програми діяльності Кабінету Міністрів України, тому пріоритетними напрямками діяльності Міністерства промислової політики на найближчі два роки стануть поглиблення ринкових реформ як основи підвищення ефективності економіки і поліпшення соціальної складової життя людей.

Після глибокої кризи з кінця 1998 р. в легкій промисловості України позначились стабільні позитивні зміни. За останні три роки обсяги виробництва продукції галузі зросли на 1,5 млрд. грн. при щорічних позитивних темпах (1999 р. — 105,7%; 2000 р. — 139%).

В 2001 р. легка промисловість продовжувала нарощувати обсяги виробництва, зростання яких відбулося у всіх підгалузях. Загальне зростання обсягів — 113,7%, а у діючих цінах становило 2,4 млрд. грн.

Найбільшого темпу зростання досягнуто у виробництві готового одягу та одягу із хутра — на 16%, у текстильній промисловості — майже 12%, виробництві шкiртоварів та взуття — 10%.

Збільшилось виробництво продукції всієї основної номенклатури, в тому числі тканин лляних — в 1,6 раза, тканин бавовняних, нетканих матеріалів та верхнього трикотажу — більш як на 10%, трикотажу білизняного — на 60%, взуття — на 5%.

Більше як на третину зросло виробництво костюмів чоловічих та жіночих, брюк, курток, верхніх сорочок, фетрових головних уборів.

До позитиву в розвитку промисловості слід віднести стабільну тенденцію нарощування обсягів виробництва одягу для дітей, (зокрема трикотажних виробів — на 40%, брюк — на 62, курток — на 51, а дитячого взуття — до 10%).

В 2001 р. значно поліпшилось фінансово-економічне становище підприємств. Отриманий підприємствами

прибуток становив 4,8 млн. грн., до бюджетів усіх рівнів в 2001 р. перераховано податків на суму понад 200 млн. грн.

Питома вага бартерних операцій знизилась з 21 до 11%.

В 2001 р. збільшився на 15% обсяг поставок продукції легкої промисловості на експорт і досяг 775,3 млн. дол. США.

За підсумками минулого року середньомісячна заробітна плата збільшилася майже на 20% і становила 250 грн., на третину зменшилась заборгованість з виплати заробітної плати.

В 2002 р. продовжується тенденція зростання обсягів виробництва продукції легкої промисловості. За даними Держкомстату України, обсяг продукції у діючих цінах за 4 місяці становив 695,2 млн. грн.

Треба зазначити, що найбільше зростання виробництва товарів легкої промисловості за 4 місяці 2002 р. порівняно з відповідним періодом 2001 р. спостерігалось у таких регіонах — Херсонській, Хмельницькій, Чернігівській, Рівненській областях, а найбільше падіння виробництва — у Полтавській, Волинській, Івано-Франківській областях.

Виробники розуміють, що їх майбутнє і теперішня успішна діяльність неможливі без створення і випуску продукції безпосередньо для конкретного споживача. Формування іміджу підприємства є нагальною потребою сьогодення. Так, в Україні широко відомі торгові марки таких швейних підприємств як «Трембіта» (м.Чернівці), «Маяк» (м.Львів), «Володарка» (м.Вінниця); трикотажних — «Лутри» (м.Луганськ), «Україна» (м.Житомир); з виготовлення взуття — «Оріоль» (м.Дніпропетровськ), «Лугань» (м.Луганськ) та ін. Творчі працівники цих підприємств працюють з метою своєчасного втілення у своїх розробках найновіших тенденцій світової моди.

Надзвичайно жорстка конкуренція змусила підприємства галузі значно поліпити маркетингову роботу. Активізація асортиментної роботи, підвищення конкурентоспроможності продукції, як на внутрішньому, так і на

зовнішньому ринках, стала ефективним кроком щодо повернення довіри споживачів до вітчизняних товарів.

Наприклад, Запорізьке ЗАТ «Селена», яке декілька років працювало з інофінансами за давальницьких умов, здобуло стійких позицій на зовнішніх ринках і вже в 2001 р. понад 50% від загальної експорту поставляло під власною маркою.

Чернівецьке ВАТ «Трембіта» — лідер в Україні на ринку чоловічих костюмів — збільшило виробництво продукції на 34% порівняно з 2000 р. і створило додатково майже 300 робочих місць.

За останні два роки на згаданих підприємствах за рахунок власного прибутку суттєво оновлений парк технологічного устаткування, що позитивно позначилося на якості продукції. Середньомісячна заробітна плата становить понад 600 грн.

До підприємств, що набули позитивний досвід на зовнішніх ринках, а нині ефективно працюють на ринку України, можна по праву віднести ЗАТ «Оветри» (м.Орджонікідзе), — провідне підприємство з виробництва верхніх трикотажних виробів, яке впродовж минулого року в 4 рази збільшило поставки конкурентоспроможної сучасної продукції на внутрішній ринок.

Значної популярності у споживачів здобула також продукція АТЗТ «Коростенський фарфор», яке, опанувавши сучасні технології, має змогу ефективно працювати, як на внутрішньому, так і зовнішньому ринках.

Міністерство промислової політики приділяє значну увагу створенню сприятливих умов для вітчизняного товаровиробника. Одним із напрямків цієї діяльності було запровадження в 1999 р. економічного експерименту на підприємствах легкої та деревообробної промисловості Чернівецької області. Підсумки двох років роботи підприємств в умовах експерименту засвідчили, що основну мету його проведення досягнуто. При зростанні обсягів виробництва за перший рік експерименту в 1,3 рази і за другий рік — у 1,5 рази, бюджетні надходження збільшилися у 1,5 рази, прибутки підприємств — у 1,6 рази, обсяги інновацій на оновлення виробництва — у 7,3 рази.

Враховуючи отримані позитивні результати експерименту, Міністерство промислової політики у співробітництві з Верховною Радою України підготувало проект Закону України «Про умови розвитку вітчизняної легкої, меблевої та деревообробної промисловості». Цим законопроектом передбачено поширення на всі підприємства згаданих галузей тих заходів державної підтримки, які надали можливість підприємствам поліпшити фінансово-економічне становище:

- ✓ *Запровадження єдиного податку (8% та 2,5% у разі експорту) на обсяг реалізації та інші доходи замість шести діючих податків, у тому числі і ПДВ*
- ✓ *Можливість надання підприємствам 90-денної відстрочки зі сплати єдиного податку*
- ✓ *Право на видачу органом митного контролю податкового векселя на ПДВ без авалю банку терміном на 90 днів у разі ввезення товарів виключно для власних виробничих потреб*
- ✓ *Звільнення від сплати ПДВ у разі ввезення імпортного устаткування*

Мінпромполітики, вважаючи, що найефективнішим методом впровадження промислової політики є здійснення комплексу заходів в легкій промисловості, в подальшій роботі продовжуватиме співпрацю із Верховною Радою України, з іншими міністерствами та відомствами щодо доопрацювання та прийняття зазначеного Закону. За прогнозними розрахунками впровадження цього Закону дасть можливість збільшити обсяги виробництва промислової продукції і відповідно надходжень до бюджету усіх рівнів до 25%, а також значно активізувати інноваційну діяльність підприємств, підвищити конкурентоспроможність продукції на внутрішньому та зовнішніх ринках.

Одним із напрямків промислової політики Міністерства є підтримка інвестиційної діяльності Державної компанії «Луганськлегінвест». За останні роки компанією реалізовано 5 інвестиційних проектів, спрямованих на технічне переозброєння підприємств легкої промисловості, розташованих у шахтарських містах Брянка, Первомайськ, Стаханов, Свердловськ, Красний Луч, де через закриття шахт виникла гостра потреба у створенні додаткових робочих місць. Для реалізації проектів було залучено 4,3 млн. дол. США інвестиційних ресурсів, промислової продукції вироблено на суму 5,1 млн. грн., створено 572 нових робочих місця.

Нині компанією «Луганськлегінвест» підготовлено 3 інвестиційних проекти, для реалізації яких планується залучити інвестицій на суму 5,3 млн. дол. США, що дасть можливість створити ще 603 нових робочих місця. Мінпромполітики вже підтримало зазначені інвестиційні проекти.

Сьогодні Мінпромполітики та іншими урядовими структурами багато робиться для інтеграції України до європейської спільноти. Значним імпульсом для прискорення цього процесу став Указ Президента України від 5 вересня 2001 р. «Про додаткові заходи щодо прискорення вступу України до СОТ». Чіткі орієнтири на цьому шляху визначила й легка промисловість.

Країни ЄС є основним ринком збуту української текстильної продукції. Протягом останніх років на ці країни припадає понад двох третин українського експорту.

За підсумками 2001 р. експорт текстильної продукції до ЄС становить 560 млн. дол. США (72,2% від загального експорту продукції), темп до 2000 р. — 138%. За цей же період імпорту аналогічної продукції до України становив 413 млн. дол. США. Позитивне saldo — 147 млн. дол. США.

Однак треба зазначити, що легка промисловість, як жодна з інших галузей промисловості України, починаючи з 1990 р., працює в надзвичайно несприятливих умовах на внутрішньому ринку. Це є головним чинником деякого уповільнення зростання виробництва у галузі з початку року. Нерозв'язання цієї проблеми ставить під загрозу подальший розвиток галузі. Причиною такого стану стало насичення внутрішнього ринку товарами, ввезеними за явно заниженими цінами, без сплати мита, зборів та реалізованими в тіньованому секторі торгівлі без сплати податків. З цими товарами продукція легальних вітчизняних виробників об'єктивно не може конкурувати, оскільки щонайменше в 1,5-2 рази дорожча.

Така ситуація знайшла відображення під час наради, яку провів 14 лютого 2002 р. Президент України: з питань захисту внутрішнього ринку, запобігання незаконному ввезенню товарів і втрат бюджету в процесі імпортих операцій. Рішення, прийняті за результатами наради, дадуть змогу суттєво виправити ситуацію.

Враховуючи викладений стан справ, окреслено такі напрямки державної промислової політики.

Перший. Міністерство не може задовольнити стан внутрішнього ринку товарів легкої промисловості, головним чином проблема надходження неврахованих товарів, як ввезених, так і внутрішнього походження.

Міністерство бере й братиме участь в розробці та реалізації заходів щодо підвищення ефективності дії державних органів, покликаних контролювати ввезення товарів та забезпечувати під час їх ввезення безумовне справляння мита, податків і зборів, як це передбачено відповідним дорученням Президента України.

Другий. З боку підприємств надходить багато нарікань щодо складності та дорожчезні митного оформлення експортно-імпортих операцій. Не є оправаданим, на наш погляд, стан, за якого підприємства тільки митних зборів і за послуги митниці сплачують по 100 і більше тисяч гривень на рік. Як свідчать наші партнери з інших країн, такої системи в розвинених країнах світу немає.

Третій. Потребує розв'язання також проблема стабільного забезпечення легкої промисловості сировиною, як вітчизняного походження (льон, вовна, шкір- та хутросировина), так і імпортованою — це, головним чином, бавовна.

Четвертий. В легкій промисловості є ціла низка підприємств, спеціалізованих на виготовлення речового майна для силових структур. Ці підприємства готові виконати будь-які замовлення у разі розв'язання проблеми своєчасних розрахунків.

П'ятий. Нагальною потребою для шкіряної галузі є збереження мита на вивіз шкірсировини. Відміна вивізного (експортного) мита на живу худобу та шкірсировину призведе до необмеженого експорту висококліквідної сировини, насамперед живої худоби і, як наслідок, відчутно «вдарить» по вітчизняних товаровиробниках, поставив під загрозу існування низки галузей промисловості. Мінпромполітики також підтримує доцільність зняття 5%-ного мита на імпорту шкірсировини. Проте для цього слід зібрати необхідну інформацію для врегулювання даної проблеми у Верховній Раді.

Шостий. Враховуючи численні звернення обласних державних адміністрацій, профспілкових організацій та підприємств, важливим є проходження через нову Верховну Раду розробленого проекту Закону України «Про умови розвитку вітчизняної легкої та деревообробної промисловості». Уряд та Міністерство підтримували й підтримуватимуть цей проект.

Оскільки реалізація вказаних напрямків промислової політики вимагатиме взаємодії з іншими міністерствами й відомствами, Мінпромполітики активно співпрацюватиме з ними. У разі потреби Міністерство ініціюватиме прийняття відповідних рішень Кабінетом Міністрів України або внесення необхідних змін до законодавства.

Розраховуємо й на активізацію позицій підприємств.

Найважливішими напрямками у цій роботі є:

- ✓ *Активна і, якщо хочете, агресивна позиція на ринку щодо просування своїх товарів, поліпшення рекламної діяльності, ефективна взаємодія з торговельними організаціями при безумовному задоволенні потреб споживачів за якістю та ціною продукції. Поряд з фірмовою торгівлею треба виходити на контакти і співпрацю з оптовими організаціями, які тепер вже починають розвиватись. Хоча усім думкою зрозуміло, що того часу, коли майже вся продукція реалізувалась, наприклад, через фірми «Одяг» або «Взуття», вже не буде.*
- ✓ *Як це не складно, проте необхідно використовувати усі можливості для технічного розвитку виробництва, оскільки відставання у цьому може звести нанівець успіхи, досягнуті у відновленні та стабілізації виробництва.*
- ✓ *На жаль, не всі підприємства провели реструктуризацію виробництва. У зазначеному питанні догми немає, однак, якщо підвищення конкурентоспроможності цього вимагає, то це неминучий процес. Чим швидше його зробити, тим менш болючим він буде. У цьому контексті треба реально оцінити ситуацію й стимлівіше залучати ефективного інвестора.*
- ✓ *Захист ринку. Треба нарешті не тільки зрозуміти, а й діяти, маючи такий ефективний інструмент як Антидемпінговий кодекс. Тепер ініціатива задіяння цього інструменту належить підприємствам, це не означає, що Мінпромполітики самоусувається від цієї роботи — ми, без сумніву, будемо втручатися у ці процеси, проте основний тягар роботи лежить на підприємствах. Така свідомість практика і такі закони діють в Україні.*